

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa

KARTA PRZEDMIOTU

Dane ogólne:

Nazwa przedmiotu:	Teoretyczne podstawy kształcenia
Okres ważności karty:	ISE_PPiW_P_MGR_(2021-2026)
Forma kształcenia:	Studia jednolite magisterskie
Forma studiów:	stacjonarne
Profil studiów:	praktyczny
Kierunek studiów:	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Specjalność/Specjalizacja:	

Przedmiot realizowany:

Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
2	3	ćw	30	100	zaliczenie z oceną	3
		wyk	15	0	zaliczenie	
	4	ćw	30	30	zaliczenie z oceną	3
		egz	0	70	egzamin	
		wyk	15	0	zaliczenie	
Razem			90			6

Jednostka prowadząca przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych
Koordinator:	Adam Musioł
Prowadzący zajęcia:	dr Ilona Gembalczyk, dr Adam Musioł
Moduł, grupa przedmiotów:	PRZYGOTOWANIE W ZAKRESIE PEDAGOGICZNO-PSYCHOLOGICZNYM
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	semestr: 3 - polski, semestr: 4 - polski
Przyporządkowanie zajęć/grup zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	pedagogika (wiodąca), filozofia, językoznawstwo, nauki socjologiczne, psychologia

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s - seminarium, lab - laboratoria, p - projekt, sk - samokształcenie, pz - praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp - zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:
Znajomość podstawowych pojęć z pedagogiki; wiedza z zakresu psychologii ogólne.
Cel przedmiotu
Realizacja przedmiotu ma na celu poszerzenie wiedzy studentów dotyczącej kształcenia oraz ukazanie możliwości jej wykorzystania w praktyce. Ważnym zadaniem jest także doskonalenie sztuki integrowania wiedzy pedagogicznej i umiejętności zdobywanych w toku studiów. Do celów szczegółowych przedmiotu należy zaliczyć: ? analizowanie relacji między teorią kształcenia a innymi dyscyplinami

pedagogicznymi; ? rozwiązywanie problemów kształcenia w świetle różnych teorii ; ? samodzielne wiązanie procesów kształcenia z innymi procesami społecznymi i edukacyjnymi; ? projektowanie własnych rozwiązań problemów kształcenia; ? porównywanie teorii i konfrontowanie ich z sytuacją społeczno-historyczną oraz polityczną społeczeństw; ? refleksyjny oraz twórczy stosunek do wiedzy i własnych kompetencji oraz wdrażanie studentów do samodzielnego zdobywania wiedzy.

Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	Opis efektu uczenia się	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów
1	Student charakteryzuje istotę, miejsce i znaczenie dydaktyki ogólnej w systemie nauk pedagogicznych, w tym jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną, uwarunkowaną: w aspekcie historycznym i współczesnym; definiuje podstawowe kategorie pojęciowe dydaktyki ogólnej, syntetyzuje je, klasyfikuje, krytycznie interpretuje; charakteryzuje istotę, rodzaje, elementy i fazy, błędy oraz rolę planowania, projektowania dydaktycznego i ewaluacji dydaktycznej	M1 (Analiza przypadku), M2 (Wykład konwencjonalny), M3 (Prezentacje multimedialne)	Aktywność, Egzamin, Test	K_W17, K_W21, K_W03, K_W05
2	Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, porównywania, ewaluacji oraz projektowania procesów nauczania-uczenia się; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów dydaktycznych, prognozować przebieg ich rozwiązania oraz przewidywać skutki; stosuje uzyskaną wiedzę z zakresu projektowania dydaktycznego w konkretnych sytuacjach edukacyjnych: do dowolnie wybranego celu i treści zaczerpniętej z podstawy programowej (przedszkolnej i szkoły podstawowej), potrafi: dobrać cele i treści z dowolnie wybranego programu autorskiego; skonstruować konspekt (jego poszczególne elementy: cele, temat, środki, formy i metody kształcenia, polecenia i pytania tworzące tok zajęć zgodny z wyznaczonymi celami zajęć dydaktycznych).	M1 (Analiza przypadku), M2 (Wykład konwencjonalny), M3 (Prezentacje multimedialne)	Aktywność, Egzamin, Test	K_U05, K_U04, K_U19, K_U11, K_U18, K_U10
3	Student jest zainteresowany tematyką nauczania-uczenia się; ma świadomość znaczenia planowania, organizowania i ewaluacji procesu kształcenia oraz roli nauczyciela w tym zakresie; ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie teorii kształcenia, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	M1 (Analiza przypadku), M2 (Wykład konwencjonalny), M3 (Prezentacje multimedialne)	Aktywność, Egzamin, Test	K_K02, K_K18, K_K16

Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)

Analiza przypadku (M1 - Analiza przypadku stanowi wnikliwą analizę konkretnego zjawiska. Zawiera szczegółową analizę przypadku, celów, założeń, motywów działań.), Prezentacje multimedialne (M3 - Materiały dydaktyczne w trakcie zajęć są prezentowane w formie pokazów multimedialnych.), Wykład konwencjonalny (M2 - Na wykładzie są przekazane podstawy teoretyczne z zakresu programu nauczania.)

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się	
wiedza: Aktywność (Aktywność na zajęciach będzie oceniana w następujący sposób: osoby, które w szczególny sposób zaznaczą swoją aktywność na poszczególnych ćwiczeniach, np. w przypadku przygotowania wystąpienia na zadany temat, otrzymają ocenę częściową bardzo dobrą, jeżeli w toku zadawanych przez pozostałych studentów oraz prowadzącego pytań szczegółowych i problemowych dotyczących omawianego tematu, odpowiedzą na nie w sposób rzeczowy i wyczerpujący. W przypadku braku takich odpowiedzi, osoba, która przygotowała wystąpienie otrzyma ocenę dobrą. Ocena częściowa zdobyta w trakcie semestru jest uwzględniana przy ocenie końcowej z zaliczenia przedmiotu i bierze udział w rozliczeniu średniej. Natomiast studentki/studenci, którzy w sposób zauważalny dla prowadzącego wezmą aktywny udział w samodzielnym formułowaniu pytań, otrzymają w dniu zajęć tzw. plus za aktywność. Trzy plusy dla aktywnej studentki/studenta stanowiąc będą podstawę do podniesienia oceny z przedmiotu.) Test (Weryfikacja wiedzy z wykładów i ćwiczeń.) Egzamin (Egzamin sprawdzający poziom wiedzy z ćwiczeń i wykładów.) umiejętności: Aktywność (Aktywność na zajęciach będzie oceniana w następujący sposób: osoby, które w szczególny sposób zaznaczą swoją aktywność na poszczególnych ćwiczeniach, np. w przypadku przygotowania wystąpienia na zadany temat, otrzymają ocenę częściową bardzo dobrą, jeżeli w toku zadawanych przez pozostałych studentów oraz prowadzącego pytań szczegółowych i problemowych dotyczących omawianego tematu, odpowiedzą na nie w sposób rzeczowy i wyczerpujący. W przypadku braku takich odpowiedzi, osoba, która przygotowała wystąpienie otrzyma ocenę dobrą. Ocena częściowa zdobyta w trakcie semestru jest uwzględniana przy ocenie końcowej z zaliczenia przedmiotu i bierze udział w rozliczeniu średniej. Natomiast studentki/studenci, którzy w sposób zauważalny dla prowadzącego wezmą aktywny udział w samodzielnym formułowaniu pytań, otrzymają w dniu zajęć tzw. plus za aktywność. Trzy plusy dla aktywnej studentki/studenta stanowiąc będą podstawę do podniesienia oceny z przedmiotu.) Test (Weryfikacja wiedzy z wykładów i ćwiczeń.) Egzamin (Egzamin sprawdzający poziom wiedzy z ćwiczeń i wykładów.) kompetencje społeczne: Aktywność (Aktywność na zajęciach będzie oceniana w następujący sposób: osoby, które w szczególny sposób zaznaczą swoją aktywność na poszczególnych ćwiczeniach, np. w przypadku przygotowania wystąpienia na zadany temat, otrzymają ocenę częściową bardzo dobrą, jeżeli w toku zadawanych przez pozostałych studentów oraz prowadzącego pytań szczegółowych i problemowych dotyczących omawianego tematu, odpowiedzą na nie w sposób rzeczowy i wyczerpujący. W przypadku braku takich odpowiedzi, osoba, która przygotowała wystąpienie otrzyma ocenę dobrą. Ocena częściowa zdobyta w trakcie semestru jest uwzględniana przy ocenie końcowej z zaliczenia przedmiotu i bierze udział w rozliczeniu średniej. Natomiast studentki/studenci, którzy w sposób zauważalny dla prowadzącego wezmą aktywny udział w samodzielnym formułowaniu pytań, otrzymają w dniu zajęć tzw. plus za aktywność. Trzy plusy dla aktywnej studentki/studenta stanowiąc będą podstawę do podniesienia oceny z przedmiotu.) Test (Weryfikacja wiedzy z wykładów i ćwiczeń.) Egzamin (Egzamin sprawdzający poziom wiedzy z ćwiczeń i wykładów.)	
Warunki zaliczenia	
Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń i wykładów. Zaliczenie testu . Przedmiot jest zaliczony po uzyskaniu co najmniej 51% punktów, Do zaliczenia ćwiczeń wymagana jest obecność studentki/studenta na zajęciach, z wyjątkiem osób, które w przepisany terminie uzyskały pisemną zgodę Dyrektora Instytutu na zaliczenie ćwiczeń w formie eksternistycznej. Dokument zgody należy okazać prowadzącemu w oryginale. Dla pozostałych studentek/studentów, którzy nie posiadają zgody na eksternistyczne zaliczenie przedmiotu, dopuszcza się jedną nieusprawiedliwioną nieobecność. Każda następna nieobecność powinna być usprawiedliwiona i odrobiona na konsultacjach wyznaczonych przez prowadzącego zajęcia, w nieprzekraczalnym terminie do dwóch tygodni, licząc od dnia upływu przeszkody stanowiącej przyczynę nieobecności.	
Treści Kształcenia	
	Liczba godzin
Semestr: 3	
Forma zajęć: wykład	
Zajęcia organizacyjne. Charakterystyka ogólna przedmiotu nauczania: omówienie celów i programu, przebiegu, form przygotowania do zajęć, warunków zaliczenia, przedstawienie literatury. Dydaktyka ogólna jako subdyscyplina pedagogiczna. Przedmiot, zadania metody badań i funkcje dydaktyki. Podstawowe pojęcia dydaktyczne. Dydaktyka ogólna a dydaktyki szczegółowe Charakterystyka systemu edukacji w Polsce. Wartości i cele kształcenia. Cel jako zakładany wynik kształcenia. Taksonomia celów kształcenia. Operacjonalizacja celów kształcenia. Treści i programy kształcenia. Kryteria i teorie doboru treści kształcenia. Plany a programy kształcenia Istota i rola podstawy programowej w pracy nauczyciela. Nauczyciel jako twórca programu –zasady konstruowania programów autorskich. Proces kształcenia jako zintegrowany proces nauczania, uczenia się i wychowania. Ogniwa procesu kształcenia. Teoria kształcenia wielostronnego. Autoedukacja jako strategia ustawicznego rozwoju człowieka. Proces samokształcenia. Uwarunkowania, podstawowe prawidłowości i efektywność procesu uczenia się.	15
Zaliczenie	przedmiotu semestru pierwszego

	15
Forma zajęć: ćwiczenia	
Zajęcia organizacyjne: omówienie celów i programu, przebiegu, form przygotowania do zajęć i warunków zaliczenia ćwiczeń. Jak określenie celów wpływa na działania jednostki? Wskazanie korzyści wynikających z ich określenia. Formułowanie celów operacyjnych Analiza Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i trybu dopuszczania do użytku szkolnego programów nauczania. Porównywanie różnych programów nauczania Analiza podstaw programowych. Wybór programu kształcenia -arkusz oceny programu z uwzględnieniem potrzeb szkoły i podstaw programowych. Uczenie się przez przyswajanie, odkrywanie, przeżywanie i działanie. Cztery toki kształcenia. Organizowanie przez nauczyciela sytuacji dydaktycznych, środowiska edukacyjnego -poznawanie uczniów, sposoby motywowania uczniów do nauki. Kolokwium zaliczeniowe Zaliczenie przedmiotu. Semestru pierwszego	30
Semestr: 4	
Forma zajęć: wykład	
Zasady kształcenia -pojęcie geneza i klasyfikacja. Przegląd zasad kształcenia wybranych autorów Metody kształcenia i ich klasyfikacja. Kryteria doboru metod kształcenia Formy organizacyjne kształcenia. Organizacyjne formy pracy uczniów Środki dydaktyczne i ich systematyzacja. Pojęcie niepowodzeń szkolnych, ich rodzaje i skutki. Przyczyny i przezwyciężanie niepowodzeń w nauce. Planowanie pracy dydaktycznej. Rodzaje planów Ocenianie wspierające rozwój jednostki. Rola i znaczenie samooceny. Ewaluacja procesu kształcenia - ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne. Ewaluacja . Zaliczenie przedmiotu.	15
Forma zajęć: ćwiczenia	
Metody i techniki aktywizujące Rodzaje zadań domowych i ich różnicowanie. Obciążenie nauką domową. Sprawdzanie Funkcje i znaczenie środków dydaktycznych w procesie kształcenia Przygotowanie rzeczowe i metodyczne nauczyciela do lekcji. Konspekt (scenariusz) zajęć Pojęcie niepowodzeń szkolnych, ich rodzaje i skutki. Przyczyny i przezwyciężanie niepowodzeń w nauce Kolokwium zaliczeniowe Ewaluacja. Zaliczenie przedmiotu	30
Forma zajęć: egzamin	
Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń i wykładów. Przedmiot jest zaliczony po uzyskaniu co najmniej 51% punktów. Egzamin z treści omawianych na wykładach i ćwiczeniach.	0
Literatura	
Podstawowa	
Żegnałek K., , Dydaktyka ogólna,, Wyd. WSP TWP., Warszawa, 2005	
Bereźnicki F. , Dydaktyka kształcenia ogólnego, , Wyd. Impuls., Kraków. 2004	
Kruszewski K., (red.) , Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela, , Wyd. Naukowe PWN., Warszawa 2004	
Kupisiewicz C. , Podstawy dydaktyki, Graf Punkt., Warszawa 2000	
Niemierko B., Diagnostyka edukacyjna, Wyd. Nauk. PWN., Warszawa, 2009	

Niemierko B., , Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki,, Wyd. Akademickie i Profesjonalne., Warszawa, 2007
Okoń W. Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, , Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej,, Wyd. „Żak”., Warszawa, 1998
Półurzycki J. , Dydaktyka dla nauczycieli,, Wyd. Adam Marszałek., Toruń, 1999
Uzupełniająca
Gmoch R.,. Krasnodębska A.,(red.), Kompetencje zawodowe nauczycieli i jakość kształcenia w dobie przemian edukacyjnych, , Uniwersytet Opolski., Opole 2005
Szteinberg A. , Komunikacyjne środowisko nauczania i uczenia się, Wydawnictwo ASTRUM., Wrocław, 2006

Sposób określenia liczby punktów ECTS		
Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się	Obciążenia studenta [w godz.]	
Zajęcia dydaktyczne	90	
Samokształcenie	0	
Praca własna studenta	60	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	150	
Liczba punktów ECTS		
Łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu	6	
Bezpośredni kontakt z nauczycielem	L. godzin	ECTS
	90	3,6

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.